

BİTKİ ÖRTÜSÜ

Endemik Bitki: Sadece bir bölgede ya da ülkede yetişen, başka yerlerde görülmeyen bitkilere denir. (Kazdağı göknarı, sığla ağacı, kasnak meşesi, Datça hurması....)

Not: Ülkemizde bitki çeşitliliği ve endemik tür zenginliği fazladır. Bunun sebebi: Türkiye’de iklim ve toprak çeşitliliğinin fazla olmasıdır.

Bitki örtüsünün yeryüzüne dağılışı üzerinde etkili olan faktörler şunlardır.

1-İklim Şartları: 2-Yer şekilleri ve yükselti 3-Toprak Özellikleri 4- Beşeri Faktörler (İnsan)

A- AĞAÇ FORMASYONU: Her mevsim yağış alan ya da bitkilerin suya en fazla ihtiyaç duydukları sıcak dönemlerde (yaz mevsimi) yağışlı olan yerlerde bitki örtüsü ormandır.

1- Ekvatorial Yağmur Ormanları: Ekvatorial bölgede görülen, çok gür (balta girmemiş ormanlar), uzun boylu, yapraklarını dökmeyen ağaç topluluklarıdır. (sayfa:48, sayfa 50’deki son grafik)

2-Muson Ormanları: Muson iklim bölgesinde (Hindistan, Çin ve çevresinde..) görülür. Ekvatorial yağmur ormanları kadar olmasa da gür ormanlardır.

3-Orta Kuşağın Karışık Ormanları: Orta kuşakta görülen yapraklarını döken geniş yapraklı ağaçlarla, iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlardır. Ülkemizde Marmara’da ve Karadeniz kıyılarında yaygın olarak görülür.

4-Tayga Ormanları (İğne yapraklı ağaçlar): Soğuk bölgelerde görülen iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlardır. Türkiye’de yüksek dağlarımızda iğne yapraklı ağaçlar bulunur.

Geniş Yapraklılar: Kayın, Kestane, Meşe, Dişbudak, Ihlamur, Kavak

İğne Yapraklılar: Ladin, Köknar, Sarıçam, Karaçam, Kızılçam

B- ÇALI FORMASYONU: Yağış miktarı yetersiz olan ya da ormanların tahrip edildiği yerlerde oluşan kısa boylu ağaç ve çalılardan oluşan bitki örtüsüdür.

1-Maki: Akdeniz ikliminin bitki örtüsüdür (syf:50’de 1.grafik). Yapraklarını hiç dökmeyen, kuraklıktan dolayı yaprakları kalın, kısa boylu (bodur) ağaççıklardan oluşan bitki örtüsüdür. (Zeytin, keçi boynuzu, mersin, defne...) Ülkemizde Akdeniz, kıyı Ege ve güney Marmara’da görülür.

NOT: Akdeniz ikliminin bitki örtüsünün maki olmasının temel sebebi; yaz kuraklığıdır.

2-Garig: Makilerin tahrip edilmesiyle (kıl keçisi ve insanlar tahrip eder) oluşan çalılıklardır.

3-Psödomaki (Yalancı maki): Karadeniz kıyılarında ormanların tahrip edildiği yerlerde ortaya çıkan makiye benzeyen çalı topluluklarına denir.

C: OT FORMASYONU: İklim şartları itibarıyla ağaçların yetişemediği yerlerde ortaya çıkan bitki formasyonuna denir.

1-Savan: Ekvatora yakın savan bölgelerinde yazın yeşeren, kışın kuraklıktan dolayı kuruyan uzun boylu otlardır. (Aslan, Kaplan fil gibi vahşi hayvanların, safari belgesel filmlerinin çekildiği alanlar.)

2-Bozkır(Step): Karasal iklim bölgelerinde ilkbaharda yeşerip yazın kuruyan ot topluluklarıdır. Küçükbaş hayvancılık bu ot formasyonu üzerinde yaygındır. Ülkemizde İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu, Trakya’da görülür.)

*****Antropojen Step:** İnsanların ormanları tahrip ettikleri yerlerde ağaçların yerinde ortaya çıkan bozkırlardır. Ülkemizde İç Anadolu ve Trakya’da görülür.

3-Çayırlar: Yüksek dağlarda yaz yağışlarına bağlı olarak ortaya çıkan yazları kurumayan ot formasyonudur. Ülkemizde Doğu Karadeniz yaylalarında, Kuzeydoğu Anadolu’da görülür ve buralarda büyükbaş hayvancılık yaygındır.

4-Tundra: Tundra iklim bölgelerinde (kutuplara yakın soğuk yerler) görülen bataklık görünümündeki topraklar üzerinde bulunan ot formasyonudur.

Not: Bitkilerin, geniş yapraklı ormanlar, karışık ormanlar, iğne yapraklı ormanlar ve çayırlar şeklinde kuşaklar oluşturmalarının temel sebebi; **“SICAKLIK”**tır.

